SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 81. JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, APRIL 30, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 30-го КВІТНЯ 1988 Ч. 81. РІК. XCV.

КЛІВЛЕНДСЬКА ГАЗЕТА КВЕСТІОНУЄ ВИРОК

Клівленд, Огайо. — Клівлендська газета „ПлейнДілер" помістила у числі з 19-го квітня ц.р. редакційну статтю, у якій ставить під сумнів засудження Івана Дем'янюка, твердячи, що три судді, які розглядали його справу на протязі майже 15-ох місяців не доказали йому понад всякий сумнів, що він був „Іваном Грозним" у концентраційному таборі гітлерівських нацистів в Треблінці.

Засуд на смерть через повішення підсудного викликає застереження не тільки нежидівської, але також деякої жидівської преси, не беручи до уваги екстремістів і перечулених уцілілих, які не все пам'ятають що ділялося майже 45 років тому, а деякі з них на кожному процесі свідчили під присягою про щось протилежне, заперечуючи тим самим раніші їхні виступи в судах на подібних процесах.

Трагедія полягає також в тому, що навіть після прочитання 450-сторінкового тексту засуду, сумнів про вину підсудного залишається щодо перебування І. Дем'янюка у Треблінці і його участь у винищуванні жидів. Численні особи, жидівського і українського походження, які слідкували за ходом процесу, мають також поважний сумнів і застереження до документів, переданих, або привезених американським індустріялістом Армандом Гаммером ізраїльському судові від совєтських органів безпеки КҐБ, відомих із своїх праць з підфальшовуванням документів і антиукраїнських акцій на різних відтинках.

Є ще також інша жертва єрусалимського процесу, — пише клівлендська газета, — відносини між жидівською і українською спільнотами у Клівленді де жив, працював і виховував свою родину І. Дем'янюк. Виконання кари смерти може зруйнувати цілком ці, відносно добрі, відносини і тому місцеві керівники стараються якось зарадити лихові.

Ця сама газета помістила також авторську статтю про засуд І. Дем'янюка пера Брента Ларкіна, який виразно каже, що „ізраїльська справедливість виявилась несправедливою", а І. Дем'янюк може бути страчений не тому, що судді мали достовірні докази про його воєнні злочини, а тому, що судді у Єрусалимі вирішили зігнорувати усі принципи, на яких побудована ізраїльська юридична система. Коментатор цитує слова д-ра Михайла Папа і мґра Василя Ліщинецького, які, будучи речниками місцевої української громади, твердять, що І. Дем'янюк був відразу потрактований в Ізраїлі як злочинець і судді не розглядали його справи об'єктивно. Очевидно, Дейвід С. Фрідман, директор місцевої Ліґи Бнай Брит, вважає засуд справедливим і каже, що, мовляв, „докази були дуже переконуючі".

ЗВЕРНЕННЯ

СКВУ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ „ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЄДНОСТИ"

У святковому піднесенні і з національною гордістю ми почали святкувати великий ювілей удержавлення христової віри в Україні. В усьому вільному світі, де б'ється українське серце, відбудеться багато величавих урочистостей, завершенням яких буде велике соборне святкування під час V Конгресу СКВУ в днях 24-27-го листопада ц.р., в Торонто, Канада.

В Україні наш народ не може свобідно святкувати цього великого ювілею. Не задзвонять радісно дзвони св. Софії у золотоверхому Києві, де перед 1000 роками наші предки прийняли віру Христа, тому нашим святим обов'язком тут є заявити всьому вільному світові про нашу правду і світлу древню історію. Тому ми мусимо відсвяткувати наш ювілей 1000-ліття Хрищення України величаво і соборно.

Президія Світового Конґресу Вільних Українців, з благословенням ієрархів наших Церков, проголошує неділю, 29-го травня 1988 року, Днем Української Єдности. Закликаємо всіх українців у діяспорі 29-го травня об'єднатися духово з нашими братами і сестрами в Україні і виявити нашу підтримку та солідарність з їх змаганнями.

У той день просимо, щоб в усіх церквах були відправлені Служби Божі за ласку 1000-ліття Христової Віри в Україні. Закликаємо, щоб у День Української Єдности, о год. 12-ій полудня місцевого часу, дзвони всіх наших церков могутньо повідомили світ про наше велике свято. Побажано запросити до цього також церкви наших співгромадян. Щоб належно звернути увагу світових засобів зв'язку — преси, радіо і телевізій — пропонуємо в той самий час провести масові походи з церковними хоругвами, прапорами, відповідними написами і численною участю духовенства та вірних. Побажана участь молоді в одностроях, також народних одягах, вишиванках тощо. Похід можна закінчити соборним Молебнем. До участи в Молебні треба запросити представників уряду, визначних громадян, священиків неукраїнських Церков і інші етнічні, нам приязні, громади. Поручаємо підготувати інформативні пресові конференції для місцевих засобів зв'язку, а під час походу роздавати відповідну літературу. Звернути пресі увагу, що подібні святкування відбуваються в усіх наших поселеннях у вільному світі. Інформативні брошури англійською мовою можна замовити в нашому бюрі: World Congress of Free Ukrainians, 2118 Bloor St., West, Toronto, Ont. M6S 1M8 Canada. Адреса в ЗСА: National Committee to Commemorate Millennium of Christianity in Ukraine, 63 Fourth Ave., New York, N. Y. 10003.

В День Української Єдности скріпім також нашу вірність і відданість Христовій Церкві, нашому народові та нашій нескореній батьківщині Україні. Духово об'єднані, в єдності, любові та з національною гідністю, під знаком хреста і тризуба, соборно відсвяткуймо наше світле 1000-ліття Християнства України.

Президія Світового Конґресу Вільних Українців

СОВЄТСЬКІ ДОРАДНИКИ ЗАЛИШАТЬСЯ В АФГАНІСТАНІ

Кабуль, Афганістан. — Президент Афганістану Наджібулла, виступаючи на пресовій конференції в Кабулі і відповідаючи на усі запити кореспондентів та численні листи, які він отримав у справі виведення совєтських окупаційних військ з тієї свободолюбної країни заявив, що після відходу совєтських військ в Афганістані нічого, мовляв, не зміниться, а численні совєтські військові дорадники зі старшинського складу залишаться в Афганістані й допомагатимуть його урядові розбудувати афганські військові сили. Наджібулла також обороняв право Афганістану приймати допомогу зброєю й іншим військовим матеріялом із заприязненого Совєтського Союзу та інших країн, які виявляють бажання співпрацювати з його урядом.

„Військова співпраця між нашою країною і Совєтським Союзом розпочалася дуже давно, приблизно 23 роки тому", — заявив Наджібулла кореспондентам, маючи мабуть на увазі совєтське втручання у квітневу „революцію", яка в 1978 році покінчила з монархією в Афганістані і відкрила шлях для Москви, спершу до насадження комуністичної влади в Кабулі, а потім до окупації тієї країни своїми військами. Одного тільки не передбачили кремлівські керівники, — кажуть політичні спостерігачі, послідовного спротиву муджагедінів, який триває аж до наших днів, і готовности З'єдинених Стейтів Америки допомогти муджагедінам зброєю, військовим вирядом, медикаментами, харчами та іншими речами потрібними до ведення партизанської війни і в кінці передння в руки повстанців протилетунських модерних ракет типу „Стінгер", ужиття яких в Афганістані фактично зламали волю комуно-московської імперії вести дальшу безвиглядну війну і думати про виведення свого війська.

На протязі двох годин тривання пресової конференції з участю закордонних кореспондентів, Наджібулла кілька разів підкреслював бажання уряду вести переговори з муджагедінами про закінчення війни, припинення воєнних дій і започаткування переговорів про створення коаліційного уряду, але він рівночасно дав до зрозуміння, що його уряд спиратиметься на співпрацю і допомогу Москви, що у свою чергу перекреслює можливість співпраці його уряду з муджагедінами, які кажуть, що афганці самі, без втручання зі зовні, повинні вирішити свою долю.

У МОСКВІ ВІДБУЛАСЯ ДЕМОНСТРАЦІЯ КУРДІВ

Москва. — Як повідомили кореспонденти, акредитовані у совєтській столиці, у вівторок, 26-го квітня, там відбулася демонстрація, в якій взяло участь біля 50 студентів-курдів. Вони протестували проти іракської хемічної атаки на Халабджу. Це місто знаходиться в іракському Курдистані. Місто було захоплене іранцями в половині березня, після чого Ірак вжив там отруйні речовини, від яких загинули тисячі людей.

Демонстранти зібралися біля собору Василія Блаженного і почали звідти марш московськими вулицями, викрикуючи такі гасла, як „Халабджа — це курдська Гірошіма!" За словами студентів, вони за мусулманською традицією відзначали сороковий день з часу загибелі їх земляків. Як пише кореспондентка пресового агентства Ройтерс Мері Бортін, іноді здавалося, що совєтська міліція не була впевнена в тому, як вона повинна поводитися з демонстрантами-чужинцями, котрі, з однієї сторони, виступали за заборону отруйних речовин, до чого закликає уряд Совєтського Союзу ,а, з другої сторони, викрикували гасли „Смерть Саддамові Гусейнові!", тобто іракському президентові, давньому союзникові Москви.

За словами Бортін, міліції явно було наказано поводитися з демонстрантами обережно. „Міліціонери на Красній площі, — пише вона, — брали летючки, в яких містилися заклики до справедливости і до того, щоб СССР підтримав курдів. Міліція і демонстранти були незвичайно ввічливі одні з одними.

Курди несли побільшені кольорові фотографії дітей зі страшними хемічними попеченнями, які загинули від газів. „Це мирна демонстрація!", — заявив міліціонерам бородатий курд. „Так, але потрібний дозвіл", — ввічливо зауважив на це міліціонер. Потім вони потиснули один одному руки.

За словами одного демонстранта, уряд пригрозив відправити курдів назад в Ірак, якщо ті не відмовляться від свого пляну пройти по Москві до іракської амбасади. Тоді курди посідали на землю і продовжували викрикувати гасла. Міліція протягом 15 хвилин провадила з ними якісь переговори, після чого демонстранти розійшлися. Як зауважує Бортін, цей процес проходив інакше, ніж жидівська демонстрація, яка відбувалася недавно. Тоді міліція виривала від демонстрантів плякати і затримала кілька осіб.

Українська громада у Філядельфії вшанує пам'ять св.п. Є. Коновальця

Філядельфія. — Створений Громадський Комітет у Філядельфії підготовив вшанування св. п. полк. Євгена Коновальця у 50-річчя його трагічної смерти.

Святочна Академія відбудеться тут в суботу, 7-го травня ц.р., в залі Українського Освітньо-Культурного Центру о год. 6-ій вечора.

Святочну доповідь виголосить колишній секретар сл. п. полк. Є. Коновальця ред. Орест Питляр з Фльориди, а в мистецькій програмі візьмуть участь: солістка Марта Мосійчук-Кокольська при фортепіяновому супроводі Ірини Пелех-Зварич, капеля бандуристів „Гайдамаки" і декляматори Роман Кніґницький і Володимира Кавка.

В неділю, 8-го травня ц.р., о год. 10-ій вранці будуть відслужені Служби Божі і Панахиди за спокій душі Є. Коновальця, в українському Митрополичому соборі Непорочного Зачаття ПДМ і в українській православній катедрі св. Володимира. Комбатантські і молодечі організації запрошується з прапорами до участи в церковних відправах.

Вийшло 11-те число „Надбужанської Землі"

Блумінґтон Інд. (мм). — З нагоди Воскресення Христового вийшло 11-те число бюлетеню Об'єднання Надбужанців „Надбужанська Земля", зредаговане редакційною колегією під проводом Анатоля Демуся.

На зміст цього числа складаються такі матеріяли: Великоднє звернення голови об'єднання С. Романів; слово до земляцтва, вірш „На вічну пам'ять", присв'ячений св. п. Наді Котик-Кух, Володимир Барагура — „Реґіональні збірники", М. Мартинюк; вісті редакційної колеґії, Микола Ничай; фінансовий звіт та виказ пожертв на Видавничий фонд збірника; привітання о. крилошанина С. Ґаука з приводу сторіччя народин, з діяльности комітетів об'єднання, жалібна хроніка, поточні інформації тощо. Це число має 25 сторінок. Замовляти слід: The Buh River Region Ass'n, P.O. Box 1694, Bloomington, Ind. 47402.

В Пітсбурзі започатковано відзначення Тисячоліття

Пітсбург (В.Я.). — Пітсбурзький Комітет Тисячоліття на західню Пенсильванію, очолений інж. Михайлом Комічаком, започаткував відзначування тисячолітнього ювілею християнства Руси-України величавим концертом хору „Прометей" у неділю, 17-го квітня ц.р., о год. 2:30 по полудні, тут в залі Будинку Солджерс Меморіял. Сцену прикрашувала велика синьо-жовта афіша з написом „1000-ліття Християнства Руси-України", що її надіслав Владика Роберт Москаль.

Голова комітету інж. Михайло Комічак привітав хор, його диригента Михайла Длябогу, голову хору д-ра Володимира Вірщука, представників католицького і православного духовенства і 354 присутніх, між якими було багато не тільки з Пітсбургу, але й з близьких і дальших околиць. У вступному слові англійською мовою і коротким резюме по-українськи інж. Комічак з'ясував значення хрищення України в аспекті релігійному, культурному і національно-державному та вказав на моральний обов'язок усіх українців-християн у діяспорі відзначити 1000-ліття цієї історичної події об'єднано, в братній любові, та протиставитись брехливій пропаґанді й відзначуванню її Російською Православною Церквою під диктатом безбожницького комуністичного Кремля.

Після слова інж. Комічака хор проспівав чотири пісні: „Славен природи", „Хваліте Бога", „Блажен муж" і „Гимн боротьби" та висвітлено фільм „Княжа доба України" продукції Богдана Солука. Присутні бачили карту України і суміжних країн, світлі постаті княгині Ольги, Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Володимира Мономаха і вислухали коротких довідок про їх заслуги перед християнською культурою та про ворожі затії сусідів, яких завжди манили багатства України, і вони намагались її загарбати.

Про переслідування Української Католицької і Української Православної Церков говорив перший заступник голови комітету інж Сидір Тимяк, підкреслюючи імператив для усіх українців-християн у розсіянні бути грімким голосом обох Церков. При цьому він навів слова Патріярха Йосифа, який закликав: „Ставайте всі в обороні УКЦеркви, але й бороніть права УПЦеркви, та[illegible]само жорстоко знищеної чужим насиллям. Бороніть також інші християнські і релігійні громади".

(Закінчення на стор. 3)

В КИЄВІ ВІДБУЛАСЯ ДЕМОНСТРАЦІЯ У РІЧНИЦЮ ЧОРНОБИЛЯ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як інформує Українське Пресове Агентство з Лондону 28-го квітня ц.р., один із редакторів неофіційного двотижневика „Експрес Хроніка" Володимир Рябоков, повідомив, що в Києві відбулася демонстрація у другу річницю трагедії в Чорнобилі.

Понад 500 осіб маршувало Хрещатиком з транспарантами, на яких були написи: „Геть з нуклеарними станціями з України!" і „Гласність і демократія до кінця!". Демонстраційний похід проведено у вівторок, 26-го квітня, між годинами 6:30 і 7-ою вечора. Поліція закрила вулицю і виривала людям транспаранти та їх нищила. Коли три організатори цієї демонстрації: Леонід Милявський, Сергій Набоко і Олесь Шевченко, старалися промовляти, поліційні ґучномовці цілий час їх заглушували. Після закінчення демонстрації поліція арештувала 20 осіб та перевезла їх у відділ міліції, де після тригодинного переслухування їх відпущено.

Цю демонстрацію зорганізував Український Культурологічний Клюб, що заснувався у вересні 1987 року. Від того часу його діяльність викликала величезне зацікавлення тим, що на своїх зібраннях члени Клюбу порушують питання, які досі ніхто не мав відваги заторкати, наприклад 1000-річчя Християнства України, спотворення української історії, русифікація і занепад української мови та охорона довкілля. В цьому останньому питанні члени клюбу гостро виступають проти поширення нуклеарних споруд в Україні. Помимо того, що совєтські урядові чинники сильно атакують діяльність клюбу, він здобуває щораз більше признання, доказом чого є кількість демонстрантів у річницю чорнобильського вибуху.

Гостро виступає проти нуклеарних станцій в Україні також Комітет Оборони Політичних В'язнів, у якому крім українців, є також вірмени і грузини. Спілка Письменників України опублікувала також засуд нуклеарної політики СССР виготовлений українськими вченими.

У СВІТІ

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКОГО уряду Гельмут Коль вислав генеральному секретареві ЦК КПСС Міхаїлові Ґорбачову особисте послання, тобто довшого листа, який викликав зацікавленя в урядових і партійних колах в Москві. Представник міністерства закордонних справ СССР Вадім Перфільєв заявив, що він не є уповноважений подавати чи інтерпретувати листа Г. Коля, але підкреслив, що незабаром розпічеться діялог між Совєтським Союзом і Західньої Німеччиною, який відбуватиметься на вищому рівні. Перфільєв дав також до зрозуміння, що в недалекому майбутньому треба сподіватися зустрічі на найвищому рівні, але і в цьому випадку він відмовився від коментарів. Політичні спостерігачі і західні кореспонденти не виключають поїздки М. Горбачова до Західньої Німеччини ще в цьому році.

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) закінчило переговори про перенесення американської летунської бази і бомбовиків типу „Ф-16" з Еспанії до Італії. Секретар Департаменту оборони ЗСА Френк Карлуччі зустрічався кілька разів із своїм італійським колегою Валеріо Заноні і обговорював з ним справи технічного перенесення бази і 72-ох джетових бомбовиків. Як відомо, Еспанія відмовилась від підписання договору про дальше існування бази в місцевості Теріхон біля Мадриду. Італія підтримує ідею перенесення бази, вважаючи, що Европа потребує стртегічної американської оборони. Літаки „Ф-16" найモдерніші бомбовики нашого часу. Вони можуть вести нуклеpану і звичайну зброю, є швидкі і далекосяжні, тобто не потребують частого приземлення для поповненя пальним.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ТИЖНЕВИК „Парі-Мач" опублікував 27-го квітня висліди опитів публічної опінії про президентські вибори, перша рунда яких розпочалася в неділю, 24-го квітня, а друга відбудеться 8-го травня. Головними кандидатами на пост президента Франції є теперішній президент Франсуа Міттеран і прем'єр-міністер та посадник Парижу Жак Шірак. Згідно з оцінкою журналу, президент Ф. Міттеран переможе Ж. Шірака і здобуде біля 57 відсотків голосів.

КАБУЛЬСЬКИЙ РЕЖИМ Наджібулли, ставленика Москви в Афганістані, влаштував військову параду на совєтський взірець, відзначуючи таким способом 10-ту річницю маріонеткового уряду, підтримуваного багнетами 120-тисячної совєтської окупаційної армії, яка нібито збирається покидати цю країну під тиском обставин, боротьби муджагедінів і восьмирічної війни, яка була кривавою, жорстокою і коштовною під оглядом, великої втрати людей і матеріяльних ресурсів. По центральній вулиці Кабулю маршували колони військовиків, були показані різні роди зброї, включно до танків, ракет, „катюш" і летунства. Після військових колон маршували цивільні, головно робітники і молодь. Кореспонденти, які мали змогу спостерігати за парадою кажуть, що Наджібуллу охороняли цілі зграї совєтських і афганських агентів, які тримали напоготові ізраїльські автомати „Узи". Наджібулла був дещо розчарований, бо він надіявся на вищу совєтську делеґацію на цьому святкуванні. Тимчасом, крім високих військовиків, єдиним цивільним совєтським політиком був член Президії Верховної Ради СССР Владімір Орлов.

ТАК ЗВАНІ „РЕФЮЗНІКИ" в Москві і взагалі в Совєтському Союзі затурбовані новими змінами в совєтському еміґраційному законі, на підставі якого жиди, наприклад, повинні отримати виклик з Ізраїля і отримають візу тільки тоді, коли погодяться їхати з Москви до Букарешту в Румунії, яка єдина із сателітних держав вдержує дипломатичні зв'язки з Ізраїлем, а потім до Ізраїля, а не як дотепер, через Відень і Рим до З'єднаних Стейтів Америки й інших демократичних держав, а дуже мало до Ізраїля. В бюрі ОВІРУ в Москві досі було принаймні п'ять випадків, де аплікантам заявили, що після отримання візи вони повинні купувати квиток до Ізраїля чере Букарешт. „Деякі особи відмовляються від такої пропозиції, бо вони бажають виїхати до Америки", — заявили кореспондентам ті, яким вже роками відмовляють візи на виїзд.

СТАН СОВЄТСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ ПОГІРШУЄТЬСЯ

Москва. — У газеті „Ізвєстія" опубліковані підсумки Державного комітету статистики про виконання народногосподарського пляну за перший квартал цього року. На загальному невтішному фоні особливо виділяється, на думку кореспондента Ассошіейтед Пресс, рядок про зростання національного прибутку. Цей важливий показник добробуту населення СССР, згідно з пляном, повинен був зрости протягом перших трьох місяців на 6.6 відсотка. Насправді він виріс лише на 4 відсотки.

Зростання продуктивности праці виявилося нижче запланованого рівня практично на стільки ж.

У повідомленні совєтського пресового агентства ТАСС сказано: „Тепер важливо, щоб все заплановане не залишалося лише на папері". Відставання, що є в роботі окремих галузей промисловости, є серйозним гальмом на шляху збільшення обсягу виробництва і поліпшення добробуту населення, продовжує ТАСС.

Статистичний звіт охоплює період запровадження нової системи, в рамках якої понад 76.000 державних промислови і сільськогосподарських підприємств перейшли на господарський розрахунок. В цих умовах, які можна назвати „самофінансуванням", повинно було випускатися приблизно 60 відсотків продукції.

Засоби масової інформації підкреслюють, що не треба пояснювати нинішнє відставання від пляну новими економічними умовами функціонування підприємств. Ті підприємства і галузі, які перейшли на самофінансування, дали більш високі економічні показники, вказує ТАСС.

Згідно з повідомленням, машинобудівна промисловість не виконала кожне третє замовлення на промислове обладнання. Вказується також, що промисловість Совєтського Союзу недодала до пляну 87.000 радіоприймачів, 44.000 пральних машин, багато взуття і одягу. Не виконало пляну і сільське господарство: недодано багато м'яса, молока, овочів. У деяких районах, сказано у звіті, спостерігається „незадовільна

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ ОДОБРИВ ГОЛОСАМИ 63 до 36 законопроєкт, метою якого є елімінувати різні некорисні торговельні практики. Одначе забракло Сенатові три голоси, щоби не допустити до обіцяного президентом Роналдо Реґеном вета, якщо в цьому законопроєкті також говоритиметься про те, що підприємства і фірми мусять повідомляти своїх робітників у випадках закриття фірми чи звільнення робітників з праці.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА РЕҐЕНА повідомив Конґрес, що має намір продати зброю Савдійській Арабії на суму 825 міл. дол., не зважаючи на досить поширену опозицію в Конґресі проти цього. Це формальне повідомлення про продаж різнородної зброї Савдійській Арабії здивувало багатьох сенаторів і конґресменів, бо тому два дні Білий Дім якраз відклав на неозначений час це офіційне повідомлення. Аналітики твердять, що це потягнення Білого Дому пов'язане зі згодою Савдійської Арабії стримати розбудову її арсеналу нуклеарної зброї.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПОСТІЙНІ заперечення Білого Дому, натиск на те, щоб головний прокуратор Едвин Міз зрезиґнував дальше продовжується з усіх сторін. Досі прибічники президента Роналда Реґена обороняли Е. Міза, як і сам Президент, але останніми днями вичувається в Білому Домі та поза його стінами зміну настанови, а деякі з найближчих приятелів і дорадників Президента твердять, що Е. Міз став тягарем для Адміністрації, Республіканської партії і для кандидата на президентську номінацію віцепрезидента Джорджа Буша.

СУДДЯ ІРАНО-КОНТРА афери Ґерґард Ґессел обвинуватив Уряд, що він тенденційно здержує документи від оборони та заявив і попередив, що якщо ці документи не будуть передані, то він відкине всі обвинувачення, а тим самим і цілу справу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ревеляції про Чорнобиль

Вікентій Вересаєв, російський письменник наепреломі минулого і цього сторіччя, лікар з професії, брав участь в російсько-японській війні 1905 року і написав свої спомини з того часу. В Українській Радянській Енциклопедії (УРЕ) сказано, що Вересаєв виявив у цих своїх споминах „антинародний характер" цієї країни. Це дуже делікатний вислів автора цього гасла в УРЕ, бо під „антинародним характером" треба в даному випадку розуміти хабарництво, злодійство, невірогідне балаганярство, хаос і безголов'я. Росія, як відомо, програла цю війну, дармащо мала у суходільній і морській зброї велику перевагу над тодішньою Японією. Програла з вини названих тут „прикмет" широкої московської натури, для якої такі поняття, як солідність, докладність, совісність й організаційна дбайливість — щось чуже і зайве. Тоді, у цій російсько-японській війні, за споминами Вересаєва, „пропав" на Сибірі цілий потяг. Пропав, зник. Треба здогадатися, що цивільна й військова обслуга цього потягу розпродала всю зброю й амуніцію, яку вислано на Далекий Схід, довколишнім мешканцям та машину разом з вагонами завезли на якісь сліпі рейки, де, може, згодом, їх віднайшли.

І подібних прикладів багато. Коли у вересні 1939 року вступили до Львова війська Червоної армії, щоб „визволити" українців від Польщі, заїхав велетенський танк у вузьку Сербську вуличку і не міг зрушитись ні взад, ні вперед. Годинами морочились, як його відтіль видобути. Західні військові фахівці призадумувалися над можливістю совєтської нової агресії — походу до Атлантику, і на основі доброго знання стану і настроїв у совєтських збройних силах дійшли до переконання, що перший совєтський наступ може легко довести червоних агресорів до Рейну чи й далі. Але тільки збройні сили НАТО перейдуть до протинаступу і большевицькі війська стрінуть гострий спротив — совєтська армія розлетиться, бо прийде масове дезертирство і вояки Червоної армії будуть так само масово піддаватися, як це було в 1941 році, коли німці дійшли під Сталінград і на Кавказ. Військові історики на Заході не мають найменшого сумніву, що тільки масові американські достави зброї, амуніції, харчів і всякого військового приладдя (вартости 10 більйонів дол. — тоді !) вможливили „геніяльному вождеві" Йосифові Сталінові здобути перемогу під Сталінградом — чого ніколи большевицькі історики й політики не признають.

Увесь цей довгенький виклад потрібний, щоби пояснити, що московська „Правда", орган компартії СССР, врешті після двох років промовчування і крутійства оприлюднила правдиву причину Чорнобильської катастрофи. Пишучи на цю тему на цьому місці (див. „Свобода" з 26-го квітня, „Гласність і Чорнобиль"), ми закінчували наші завваги висновком, що винувата ціла совєтська система. Московська „Правда" по суті це потвердила. Звіт „Правди" закидає керівництву Чорнобильської атомової станції недбальство, несовісність, легкодушну „надпродукцію" електричної енергії пошкодженим уже реактором, затруднювання нефахових сил, навіть таких, які мали злочинну минувшину, але були свояками членів адміністрації Чорнобиля. Ті всі прикмети притаманні „совєтським людям", які одідичили їх ще з царських часів. І коли СССР виграв битву під Сталінградом тільки завдяки Америці, то й тепер на велетенських просторах СССР від Балтики по Тихий океан настав би голод, як би не щорічна закупівля мільйонів тонн зерна і збіжжя у капіталістичних країнах, дармащо СССР розпоряджує українським чорноземом і врожайними землями на Сибірі обабіч тамошніх великих рік.

Можна здогадуватися, що ревеляції „Правди" проголошено за відома і за згодою Горбачова. „Ню Йорк Таймс" з 25-го квітня ц. р. пише виразно, що ці ревеляції „Правди" допоможуть Горбачову позбутися з Політбюра першого секретаря Компартії України Володимира Щербицького, приятеля покійного Брежнєва. Це був би єдиний успіх чорнобильської трагедії. Бо Щербицький, хоч і українець, типовий яничар, русифікатор задля своєї кар'єри в „Країні рад". „Ліпше пізно, як ніколи" — добре, що бодай у два роки після чорнобильського вибуху ми дізналися, хто його завинив. Але багато інших, пов'язаних із цією трагедією подробиць, все ще затаєно. Де тепер мешканці Чорнобиля? Куди їх вивезли і хто з них вернувся живий? Скільки осіб вже померли, як жертви радіяції? „Гласність" цієї трагедії не стосується.

Михайло Кучер

„АВТОМОБІЛЬНІ ДІВЧАТКА" В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ

Вони є у всіх більших і великих містах СССР, особливо багато їх в містах на Півночі. Досить пройтись головними вулицями і їх побачите. Вони завжди стоять біля дверей кінотеатрів, кав'ярень, великих ресторанів. Здебільшого вони гарні, але невміло надуживають косметикою. Сукні непотрібно короткі.

Хто вони і звідки? Звичайно, це учениці десятих кляс совєтських середніх шкіл. Вони непотрібно часто уживають кілька американських виразів. Їм відомий вираз „солодке життя" і вони готові за нього дорого заплатити. Вони жадібно розглядають кольорові порнографічні закордонні журнали, здебільшого шведські. Такі журнали мають діти номенклятури. Вони ще не повії, але готові ними ось-ось стати.

Недавно відбувся суд над трьома десятиклясницями Петропавловська. Слідство виявило невеселе, а той трагічне життя совєтської молоді, зокрема жіночої.

...Біля кінотеатру пригальмовується „Волга" — совєтське дороге авто номенклятури. В авті полковник. „Дівчатка, поїдемо?" Дівчатка слухняно влазять... Далі все відбувається за шаблоном. Великий дорогий ресторан, дуже уважні кельнери, добра їжа, вино. Слизькі анекдоти. „Волга" стає біля помешкання полковника. Дружина, відома у місті партійна діячка, у службовій подорожі. Другого дня полковник дістає листа — погрозу: вам грозить суд за зв'язок з неповнолітніми. Полковник готовий заплатити — п'ять тисяч, щоб уникнути скандалу. Часом це вдається, часом ні.

Троє „автомобільних дівчаток" зізнають на суді. Це — як пише кореспондент „Літературної газети", — малесенька драма молодого життя, яких сотні, а той десятки тисяч відбуваються у Совєтському Союзі.

У совєтському житті панує неможлива скука, безнадійність. Такі „дівчатка" необов'язково статтево зіпсуті, не завжди шукають „легкого" життя на вулиці. Вони — жертви системи. Вони не знають, що із собою робити у вільний час. Тому є „зустрічі", вино, анекдоти, натяки і наслідки — аборти, сльози, пізнє каяття і шантаж.

Кореспондент „ЛГ" в школі. На коридорі відбувається „линейка" — збори учнів старших кляс. Там бичують гострими словами неуспішних. Кореспондент говорив з десятиклясницею Галею. Вона в минулому відмінниця. В шантажистки на суд із соромом попала якось непомітно. Її знайомий з вулиці обвинуватив її, що набрався від неї „поганої" хвороби і погодився не повідомити міліцію за досить велику суму грошей. На смерть перелякана дівчина — до речі здорова — дістала ті гроші „на вулиці".

Так шантажовані дівчата котяться вниз. Тягнуть їх вниз звичайно кельнери великих ресторанів, шофери, швейцари готелів, або ресторанів. І ось відбувається суд із сльозами і соромом. Треба знайти відповідь — чому на таке погоджуються, звичайно, гарні учениці десятиліток, відмінниці, діти з „добрих" родин. Вони незвичайно легко погоджуються на знищення своєї репутації. Вони байдужі до своєї будуччини, їхня сексуальність якась дивна, механічна. Вони байдужі до свого тіла, але одночасно зимно розраховані.

Звідки такі риси у 16-літньої? Що стоїть за шуканням задоволення так дорогою ціною? Відповісти на таке питання тяжко. Відповідної літератури нема, або вона на чужих мовах, де умови життя різні.

У СССР є нахил не шукати відповіді, обмежитись заявами про „окремі випадки" із штампом „проституція", які нічого не пояснюють.

Таких молоденьких повій повно в Москві, Ленінграді, Києві, Одесі. Хто їхні родичі? З виду вони зовсім нормальні дівчата, хоч забагато косметики на обличчях. На жакеті комсомольський значок. Вони ввічливі, активні в суспільному житті, радо беруть „навантаження". І вони торгують своїм тілом, ними звичайно задоволені вчителі і вихователі. Але за тим комсомольським значком, за „суспільним навантаженням" ховається сіра порожнеча. Вони продають своє тіло якось байдужно, ніби пропонують щось чуже. Вони не шанують себе і не шанують людей, часто включно з родичами. Вони внутрішньо сірі. Поза школою, поза родиною велике північне місто, повне неодружених молодих людей, часто з великими грішми, з японськими автами, добрі ресторани, вже невідомо, що можна, а що ні?

А де ж родина, батько, мати? Ось після суду мати лає дочку і розлючена б'є по обличчі, довідавшись про „друге" життя дочки". А де ж ти (нецензурний вираз) поділа гроші. Вражає те, що батьки звичайно не здогадуються про „друге" життя своїх дітей-дочок: родина і школа нічого не дала таким молодим людям, але „автомобільне життя" коротке і кінчається крахом, тяжкою душевною кризою, повною зміною соціяльної ролі в суспільстві. Її скинуто із шкільного Олімпу, але батьки чомусь вважають, що їх дитина мусить бути відмінником чи відмінницею. Шкільна молодь Совєтського Союзу, звичайно, має великий дефіцит позитивних емоцій.

Можна ставити „порожні" питання, розпачає кореспондент „ЛГ" — куди дивиться Комсомол, вчителі, вихователі, родичі? У школі атмосфера сірости, незатишности, урядового спокою і порядку.

І ось вибухнув великий скандал. Дві десятиклясниці, відмінниці написали до місцевої газети молоді, свою думку про працю комсомолу, про нудьгу, безідейність керівників, вчителів. Почалася дика нагінка на двох учениць, лайка на комсомольських зборах, обвинувачення в „дисидентстві", у „зраді" (кого?), про чуже зміїне жало (!). Вчителі влаштували бойкот двом ученицям. Ходили сваритись до редакції цієї газети, що виносить „сміття" із хати.

Як знайти конструктивну відповідь на проблеми буття, яку ставить перед молоддю життя.

Уже пишуть на сторінках преси про інфантильність совєтської молоді, але це нічого не пояснює. Молодь

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про питання: „Чому саме ми"?

Скільки із нас — українців — розсіяних у вільному світі ставило собі таке питання в останньому тижні, коли всіми нами сколихнула вістка, що Івана Дем'янюка засудили на смерть. Бо „Чому саме українець? „Чому саме людина, яка від початку до кінця заперечує, що він був Іваном Грозним?" „Чому і чому"... насуваються десятки питань і на них важко найти відповідь. А над усіми тими питаннями „Чому" стоїть оте найважливіше „Чому це саме знову нас українців зустріла така несправедливість?".

І тут власне і причина цілого лиха, що ми завжди уважаємо себе жертвами поганої долі, що нам здається начебто ми найбільше переслідувані, поневолювані, нещасні.

Розуміється, тут читачі напевно відразу обуряться, що воно так і є на протязі всієї історії і що нам дійсно припала, як народові, дуже важка доля. Чи треба, однак, з того приводу увесь час розпачати, плакати, попадати у песимізм? Чи можна на постійне питання „Чому саме ми?" відповісти собі „Чому не ми?" Чи не варто у таких моментах замість розпачі чи люті на несправедливість світу переконати себе, що ми мусимо бути дуже важливі та небезпечні, коли нас стараються так усіми способами винищити. А втім, пригадаймо собі також у таких хвилинах, що народи, які програли ще так недавно війну і були в очах майже цілого світу злочинцями — сьогодні в сорок років після цього, є вже знову на вершинах і всі їх шанують.

Однак, що найважливіше мусимо взяти під увагу в нашій настанові покривджених і переслідуваних долею, це реакцію до усіх подій молодших українських поколінь. Молоді люди з природи речі і з приводу інакшого підходу до життя не в силі бути завжди у ролі покривджених.

У них є бажання позитивної настанови, вони хочуть сміятися, а не плакати вони знають, що перед ними ще довге життя і його треба пройти з піднесеною головою, не зважаючи на всі перешкоди. Не можна також забувати, що ці покоління вже виросли в іншому оточенні, де назовні не показується своїх почувань і емоцій, а усміх і позитивна настанова є шляхом до успіху.

Але ми, старші, часто не хочемо цього зрозуміти і кидаємо громи на них, мовляв вони не є добрими українськими патріотами, їм однаково, що з нами коїться, та закінчуємо стереотипним: „Ах, що вони знають!".

Певно, це не легко змінити вдачу і підхід старшого покоління, як нелегко змінити настанову цілого народу, витворену довгими десятками років.

Але коли б так можна трішки змінити це питання тобто: „Чому саме нас зустріла така доля?" на „А чому ні?", може б було легше нам всім жити і переносити всі неприємні чи навіть трагічні моменти в громаді і в особистому житті.

Бо ж усім нам треба вірити завжди та у кожній ситуації, що існує вища справедливість (як ця, яку ми добачуємо) і що все що діється має своє оправдання і ним керує Той воля Якого є тільки Йому відома.

О-КА

Володимир Барагура

ГОЛОВНІ ПРИЧИНИ НАШОЇ БЕЗДЕРЖАВНОСТИ

Хоч до деякої міри причинами нашої бездержавности є обставини від нас незалежні — історичні події, відкриті, головно північно-східні границі, в княжих часах навала степових орд, за Козаччини напади кримської орди, оточення з усіх боків ворогами, які зазіхають на природні багатства української землі, то є й інші причини — психіка і вдача нашого народу, а саме вибуялий індивідуалізм, схильність до крамоли й чварів, філософія „моя хата скраю", „сам-собі-пан", анархізм і отаманщина, недовір'я, до власних провідників і легковірність у чужі єхидні гасла й обіцянки, врешті надто розвинене почуття моралі, яке знайшло свій прояв у вислові „чужого не хочемо, свого не дамо", а таке становище в драпіжному довкільному світі не сприяє розвиткові державно-творчих елементів. Відсутність національного егоїзму (націоналізму, не в партійному, а в найширшому й найістотнішому розумінні цього поняття), нехіть до експансії, занехання ставити понад усе життьові інтереси й добро свого народу, хай і коштом інших народів тоді, коли цілий світ діє якраз навпаки, це причини, які довели нас до втрати власної державности й які стоять на перешкоді її відновлення. В такому хижацькому довкіллі не можна бути в позиції „покірного теляти"... Не зашкодило б збільшити почуття власної національної гідности, зате зменшити комплекс власної неповноцінности.

Через ці пороки й недоліки нашої національної психіки і вдачі та характеру вже в початках нашої державности ми, як народ, гальмували зусилля наших володарів та провідних людей у здійснюванні плянів закріпити безпеку власної держави підбоєм суміжних територій і присмирення сусідських народів, від яких загрожувала нам агресія. Коли князь Олег здобув Царгород, то під тиском боярів обмежився до підписання торговельного договору з греками й до зовнішнього знаку перемоги — прибиття щита на брамі міста. Греки незабаром договір зламали, а щит усунули...

Подібне трапилося з князем Святославом. Він був завойовником, мав широко задумані пляни поширити й закріпити границі своєї держави, щоб захистити її центр послабленням сил сусідів, запевнити своїй країні оборонні позиції, зокрема здобути доступ до моря на Балканах і на водах Дунаю, а про що свідчать прадавні пісні зі згадками про „Дунай-річку". Але в його далекосяглих плянах правдивого державного мужа перешкодили бояри, закликаючи звитяжного Святослава „вертайся, князю, додому!" і князь мусів вертатися, на те, щоб попасти у ворожу засідку й згинути, хай і геройською, але даремною смертю.

Брак зрозуміння вартости й значення національного егоїзму (націоналізму), що є підставою й законом життя кожного створіння, яке інстинктово прагне самозбереження, відсутність дряпіжности в боротьбі за існування, яка може проявлятися в різних формах — мілітарного, підкорення, економічної супремації, культурної переваги, дипломатичних махінацій накидання свого способу життя („way of life"), концепціями в роді „од моржа до моржа", „Дранг на Остен" („Похід на Схід"), чи засадою, мовляв, „німецький вояк не проливає крови, щоб віддати здобуте кому другому", або „де стане нога німецького вояка, ця територія належить Німеччині", не веде до відзискання державности.

Тільки українці від зарання свого існування керувалися зле зрозумілою засадою високої моралі в політично-державницькому житті та відзначалися пасивністю й миролюбством, притаманностями типовими ратаям і тому стали легкою жертвою й наживою чужого національного егоїзму й хижацтва. У нас „націоналізм" вважається світоглядово-ідеологічною орієнтацією, яка є привілеєм тільки частини нації, наприклад, політичної партії, тоді коли інші народи вважають цей національний егоїзм підставою свого існування, хоч і не вживають терміну „націоналізм", бо він має одіозне забарвлення, а вживають евфемізмів, нпр., у формі польської „народової демократії" (ендеки), яка сприємлива для вуха, хоч ця „демократія" на ділі була й є заядлим націоналістичним шовінізмом.

Замість унешкідливити ворога зарання, ми чекаємо, що він сам від себе „згине, як роса на сонці", забуваючи, що „поки сонце зійде, роса очі виїсть"...

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЛИСТ ДО О-КИ

Перед кількома роками я хотів написати листа до Вас. Було ще тоді, коли я перечитав (і не один раз) у „Свободі", Вашу новелю „Лесин Свят Вечір". Однак закинув мою думку і листа я не написав, бо подумав, що мій лист, чи моє признання, не буде мати жодної вартости для Вас, бо Ви напевно отримуєте слова признання від осіб більше авторитетних. Тоді я обмежився лише до того, що копію Вашої новелі, переслав моїй старшій дочці.

Тепер я перечитав Вашу цьогорічну великодню новелю „Мій Великдень — твій Великдень", яку закінчуєте здивованим питанням чужинця Ричарда, „а ти не святкуєш?"

Цим разом моє бажання висловити подяку, перемогло. І я спішу подякувати Вам, Дорога Пані, за Ваш такий влучний підхід до цього жалюгідного явища у нашій спільноті.

Перед кількома днями, після закінчення Великодньої Служби Божої і мировання, передо мною жінка — парафіянка побажала веселих Свят чоловікові, що стояв побіч, а цей (інтелігент) досить голосно відповів: „Я вже відсвяткував". Можна було відчути, що цей чоловік вимовив це голосніше, щоби заглушити голос власної совісти, який це голос напевно десь там на дні серця ще відзивається.

І тут хочу поставити питання: Як ми можемо відзначити разом, у цій спільноті, Тисячоліття Християнства, коли не можемо відсвяткувати разом в одній парафії Великодня?

З досвіду знаю, що це все відбувається під тиском з гори. І тому було б дуже добре, а може і корисно, якщо б Ваші новелі, чи фейлетони, читали наші єпископи і священики.

Ще раз висловлюю мою сердечну подяку і вдячність.

Станислав Берегулька

Мелровз, Масс.

Василь Верига

БІБЛІОГРАФІЯ ПРАЦЬ В. ГНАТЮКА

У серії Довідників Канадського Інституту Українських Студій появилася 15-та з черги праця „Бібліографія друкованих праць Володимира Гнатюка", яку підготовив д-р Микола Мушинка. Це вперше появляється майже повністю бібліографічний довідник праць визначного українського вченого етнографа та довголітнього секретаря Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Тому що у нас мало ще бібліографій визначних науковців, ця публікація заслуговує на окреме відзначення. Володимир Гнатюк жив на переломі XIX сторіччя (1871-1926) і весь свій він присвятив дослідам української етнографії та фольклору а також літературознавству та історії України. За його наукову працю вже в 1902 році Російська Академія Наук наділила його почестю члена кореспондента а в 1924 році Всеукраїнська Академія Наук, що тоді втішалася відносною свободою, наділила його званням академіка. Крім того В. Гнатюк належав і до інших наукових установ та організацій.

Не зважаючи на його заслуги перед українською наукою, досі не було праці ані в Україні, ані на еміграції, яка всебічно розглядала б науковий дорібок Гнатюка. З уваги на те проф. В. Кубійович, відзначаючи століття з дня народин В. Гнатюка в Парижі, підкреслив, що вже настав час, щоб на еміграції представили об'єктивно творчість Гнатюка, бо в Україні, як відомо, цього не зроблять. У той же сам час проф. Кубійович заявив, що „це майже не можливе через брак фахівців, великі труднощі, щоб зібрати письменницький дорібок Гнатюка і праці про нього та неможливість користуватися архівами". І власне це неможливе, по думці проф. Кубійовича, доконав відомий український етнограф на Пряшівщині д-р Микола Мушинка. Щоправда Мушинку не можна зараховувати до еміграції, бо він живе і працює на словацько-українському пограниччі, але за те його праця появилася в альбертському університеті в Канаді, отже заходами української еміграції.

„Бібліографія друкованих праць В. Гнатюка" є першою спробою представити майже всю його друковану спадщину на підставі першоджерел за окремими ділянками науки. А тому що діяпазон заінтересування В. Гнатюка був надзвичайно широкий й не обмежувався тільки до етнографії, то, очевидно, це мусіло бути відображене в його бібліографії. Тут у поазбучному порядку і за хронологічним принципом є розділи: Фольклористика й етнографія, літературознавство, журналістика, історія, наука й техніки, педагогіка й освіта, публіцистика, релігія і церкви, мовознавство та перекладницька література. На самому ж початку й найкоротший розділ „Автобіографія" ну, й очевидно, вступне слово автора з поясненнями до бібліографії. Тоді як цілість праці нараховує 1,340 позицій, то найбільшим розділом є літературознавство, де нараховується 433 позиції позначені порядковими числами 314-747, за яким кількісно щодо позицій йде Фольклористика та етнографія, яка має 311 позицій (3-314), наука й техніка 140 позицій (945-1084) та історія із 135 позиціями (810-944). Всі інші ділянки мають від 14 позицій (педагогіка) до 67 (мовознавство). Важливо підкреслити, що Гнатюк у своїх етнографічних дослідах не обмежувався виключно до українського фольклору. Навпаки, він студіював фольклор й усіх сусідніх народів, зокрема слов'ян, про що найкраще свідчить перелік його друкованих праць.

Підготовляючи цю бібліографію, д-р Мушинка завдав собі чимало труду і позбирав Гнатюкові статті підписані різними псевдонімами, а також численні статті друковані без підпису у редагованих ним виданнях, „Літературно-Науковий Вісник" та в „Хроніці Наукового Товариства ім. Шевченка". Всі ці статті без підпису зазначені у бібліографії двома ініціялами: „б.п.".

Як виходить зі вступного слова автора, певна частина друкованих праць ще таки залишалася поза цією бібліографією, зокрема публіцистичні замітки, як це впевняє автор, „які сьогодні вже не мають жодної актуальности, навіть якщо вони й були підписані Гнатюком". На нашу скромну думку, це не зовсім вірно, бо замітки, які сьогодні вже не актуальні, можуть важливий матеріял для майбутніх дослідників для характеристики політичних, культурних чи релігійних обставин та поглядів на них Гнатюка чи інших його сучасників. Усі позиції, яких заголовки не конечно вказують на зміст статтей, мають короткі анотації. Наприклад, у розділі „історія" під ч. 817 є заголовок: „Причинок до польсько-руської рівноправности" — в анотації пояснюється, що йдеться про „нерівномірний розподіл урядової допомоги між польськими та українськими студентами й ремісничими товариствами. Це важливе для дослідників.

Рецензована праця має англійську та українську заголовні сторінки, після чого йде дуже детальний зміст, а при кінці маємо іменний, географічний та предметний покажчики, що збільшує вартість книжки для дослідника, який без великої затрати часу, може негайно зорієнтуватися чи є в котрому місці, бажаний ним матеріял. За недотягнення можна вважати те, що при деяких позиціях немає подано сторінок, коли це відноситься до статтей у журналах чи збірниках і книжкові видання не є відділені від журнальних чи газетних статтей.

Книжка є великого формату (8 x 11 цалів), у м'якій оправі і має 148 сторінок. Є це цінний вклад в українську бібліографію, яка у нас є ще покищо у пеленках, в порівнянні із англомовними бібліографіями. Призбирати таку докладну бібліографію не було легко, тим більше, що д-р Мушинка не мав свобідного доступу до всіх архівів, зокрема у Львові, де Гнатюк жив і працював. Тому то д-р Мушинка і каже, що в цій бібліографії можуть бути і прогалини, за доповнення яких він буде дуже вдячний. Прогалини чи ні, але Мушинка зробив велику роботу і йому належиться за це признання і подяка, що він узявся за неї та довів її до успішного кінця на користь української науки. Хотілось би ще бачити опубліковану кореспонденцію цього вченого і можливо, що користаючи із „гласности" якомусь українському вченому вдасться і це зробити й тоді можна було б оцінити Володимира Гнатюка у повній його величі як вченого етнографа й українського патріота. Так само належиться признання Канадському Інститутові Українських Студій за це, що опублікував цю працю і зробив її доступною для сучасних і майбутніх дослідників українознавства.

Вечерниці „Червоної Калини"

У суботу, 13-го лютого в Тінеку, Н. Дж., відбулися традиційні вечерниці „Червоної Калини" з презентацією дебютанток. Численні гості, які прибули не тільки з околиць Ню Йорку, але і з далеких стейтів — Каліфорнії, Фльориди і Джорджії, втішалися елегантним приміщенням готелю. В залі, прикрашеній калиною у виконанні Орести Федун, гості сіли до прекрасно поданої вечері, вітали дебютанток та забавлялися під музику улюбленої оркестри „Темпо".

За вечерею голова імпрезового комітету Стефан Рудик привітав гостей з навечерям романтичного Дня святого Валентина. Моментально з'явилися кельнерки з тацами квітів і обдарували кожну жінку на залі рожевим гвоздиком. Завершенням офіційної частини вечерниць була презентація дебютанток, двох близьких товаришок Ліси Шмотолохи і Лесі Стефанишин.

Ліса Андрея Шмотолоха, дочка Марійки і Володимира Шмотолохів з Ню Йорку, є ученицею 11-ої кляси середньої школи у Форест Гіллі, де має спортову стипендію. Вона очолює шкільні відбиванкову і плавальну дружини та є членом Крайового товариства визначних учнів і студентів. Вона є пластункою зі ступенем розвідувачки. Лісу супроводжував Марко Андрейчик, студент Дрексел університету, член старшопластунського осередку при Пластовій станиці у Філядельфії.

Леся Марійка Стефанишин, дочка Марійки та Ігоря Стефанишинів, колишніх нюйоркчанів, тепер з Фльориди. Вона є ученицею 11-ої кляси середньої школи в Корал Шорес, де також є членом Крайового товариства визначних учнів і студентів, грає у тенісовій дружині та дописує до шкільної газети. Вона є пластункою-розвідувачкою. Ескортом Лесі був Михайло Слоневський з Вашінгтону, учень середньої школи Гонзаґа, пластун-розвідувач.

По середині Ліса Шмотолоха (зліва) з ескортом Марком Андрейчиком; (справа) — Леся Стефанишин з ескортом Михайлом Слоневським; по боках Орест і Марта Кебали.

(Фото „Юр фото Сервіс")

Лісу і Лесю та їх ескортів представляли, як попередніми роками Марта і Орест Кебали та привітали їх від комітету вечерниць „Червоної Калини" та від цілої громади такими словами: „Тішимося, що ви вибрали якраз на 'Червоній калині' дебютувати. Червона калина — це найулюбленіша рослина українського народу, оспівувана з давен за красу свого квіту та своїх червоних ягідок, яка згодом стала в українській творчості символом українського народу. Цього ж вечора, коли ви своєю присутністю на цій веселій забаві офіційно починаєте своє товариське життя в українській громаді, ви у ваших білих сукнях є як той білий цвіт калини між нами. Бажаємо вам далі розвивати свої здібності, багато вам успіхів і задоволення в житті. Нехай цей вечір залишиться вам у пам'яті як завершення весни свого життя. Бажаємо, щоб ви все знаходили собі гарне товариство між своїми і що року верталися на традиційний баль 'Червоної Калини' ".

Після привітання дебютантки перетанцювали перший вальс з ескортами, а потому з батьками. Ескорти вручаючи червону рожу, просили маму дебютантки до вальсу. А опісля Орест і Марта Кебали попросили гостей до танку.

Забава гучно і весело продовжувалася з малими перервами на каву і солодке до 2-ої години ночі. А опівночі, в перші хвилини дня святого Валентина, над танцювальною площею опустилися сотні рожевих бальонів.

На другий рік комітет уже замовив цю саму залю на 4-го лютого 1989 року, коли знову при музиці „Темпу" будемо бавитися на вечерницях „Червоної Калини".

Український музей і бібліотека в Стемфорді

Праця нашого музею і бібліотеки, хоча і без великої реклями, але поступає кожного дня вперед. Може із-за частішої реклями був би не забув згадати у своїй статті про музеї сеньйор громадських діячів Америки інж. С. Куропась Стемфордського музею, який своїм віком є таки найстарший в Америці (існує від 1935 року), а своїми експонатами таки без пересади і самохвальби, можна сказати, є найбагатшим. Треба тільки прийти і подивитися і тоді всякі сумніви розвіються.

Засновником того музею був покійний Митрополит Константин Богачевський, який сам розумівся на музейництві, співпрацюючи ще у Львові як віцедиректор Духовної семінарії з директором національного музею у Львові д-ром Свєнціцьким. Він сам дбайливо збирав і закуповував музейні експонати. З особистої збірки архиєпископа Богачевського ми маємо в нашій бібліотеці найстарший український стародрук „Тріодь цвітну Швайпольда Фіолі", надрукований у Кракові 1491 року завдяки українським магнатам у тому числі і Константина Острожського.

Завдяки дбайливості митр. Богачевського ми маємо найціннішу збірку народної ноші, яку він закупив від Сестри Северини, ЧСВВ, яка була великим знатоком народної ноші і в 1936 році об'їздила зі своєю виставкою по всіх більших містах Америки.

Перший директор українського музею і бібліотеки покійний о. Лев Чапельський їздив у 1936 році до Галичини і там закупив цілий ряд цінних експонатів, а також деякі як дублети одержав за певною заплатою від національного музею і музею НТШ у Львові.

Багато труду для розширення музею вложив покійний Владика Йосиф Шмондюк, який відновив діяльність музею, яка була на якийсь час припинена (потрібно було приміщення для студентів коледжу св. Василія). Покійний Владика Йосиф Шмондюк доручив управу музею авторові цих рядків та створив раду директорів музею, яка стала дорадчим тілом музею і яка дбала також про його фінансову підтримку.

З приходом до Стемфорду на владичий престіл Владики Василя Лостена почався новий етап у розвитку нашого музею. Владика Василь — ентузіяст музейного діла, сам збирає експонати і при тому не шкодує видатків на придбання музейних експонатів чи книжок до бібліотеки.

Найважливішим кроком у розвитку нашого музею є рішення Владики Василя передати цілий будинок владичу резиденцію на потреби музею. Сам Владика замешкав у малому будинку попри забудовання колеґії св. Василія і поблизу музею, а будинок резиденції, що своїм виглядом схожий на музей, дав відновити. Владика покрив іззовні веранду (поруч), в якій є контрольована температура і надається на виставки. Тим збільшено музейну площу, так що тепер долина колишньої резиденції є в повному розумінні того слова музейним приміщенням і вже використовується на розміщення експонатів. Одна заля призначена на користання з бібліотеки, в цій кімнаті знаходяться засклені шафки з підручною бібліотекою, головно документи до історії нашого церковного і народного минулого, енциклопедії та в окремих ґабльотках стародруки.

На другому поверсі дві кімнати передано на лемківський музей, який має цінні збірки з життя і побуту лемків. Відвідувачі з подивом можуть оглянути деякі експонати, чи то лемківську хату — „хижу", чи цілий господарський виряд, включно з маленьким ткацьким варстатиком, на якому зроблено кусник полотна. А вже кожного мусить зворушити лемківська церква, модель якої зробив п. Гончак з Йонкерсу, який заінсталював до цієї мініятюрної церкви свічник (павук), дзвін, а останньо ще голосник зі стрічкою, награною в Римі, яка передає чудесний спів хору в час відправи Служби Божої. Оглядаючи цю церковцю і слухаючи літургічного співу, не одному стають сльози в очах. Одна пані, вже тут народжена, слухаючи відправи в цій церковці, ревно розплакалася, бо це нагадало їй дитинство і збудило її приналежність до української Церкви і народу.

До українського музею постійно приходять свої і чужі, всі вони захоплені вже самим приміщенням і експонатами. Попри лемківський музей є одна кімната зі скульптурою (Архипенко, Литвиненко, Крук, Букоємська). Маємо обіцяну гарну колекцію скульптур Капшученка.

Маємо надію, що незабаром матимемо ще окремий відділ, а саме музей Карпатської України. Це буде гарний пам'ятник в річницю проголошення Карпатської України як держави. Ми вже призначили велику залю на цей музей і Владика Василь радий, що такий музей знайде в нас своє приміщення. Зірка Ґренджа Донська-Данилюк є організатором того музею. Ми вдячні їй, що тим вона вшанує свою вужчу батьківщину та її великого батька, якого твори вона передала до нашої бібліотеки, а також подарує деякі пам'яткові речі свого батька.

У згаданій добудованій кімнаті відбуваються індивідуальні виставки. Вже мав таку виставку покійний мистець Яків Гніздовський. Останньо з нагоди Марійського року відома мисткиня Ярослава Кіналь влаштувала в музеї виставку ікон, які вона намалювала з нагоди Марійського року. Всіх ікон 14 і вони є з чудотворних ікон, яких так багато має український народ. Цілу колекцію тих ікон Я. Кіналь подарувала українському музеєві. З цієї колекції користають тепер деякі наші громади при влаштовуванні виставок з нагоди Тисячоліття Християнства. Недавно ми одержали гарний гуцульський кептарик від Варки Котули з Фініксу в Арізоні, яка ще має деякі експонати народної ноші, які, сподіємось, знайдуть своє місце в нашому музеї.

До музею зголошують свою участь поодинокі громади. Недавно таку прогульку відбула парохія Керґонксону під проводом свого пароха о. Михайла Харини. Раніше ми мали такі прогульки з Вашінґтону, з Пенсильвенії.

Щиро заохочуємо, головно - молодь відвідувати наш музей, бо тут вони мають нагоду пізнати скарби української культури та збагатити своє знання про нашу спадщину.

Хочемо подякувати всім добродіям українського музею і бібліотеки, які передають цінні експонати для збагачення наших збірок, дарують часом цілі бібліотеки (як Юрій Степюк), чи щедро відгукнулися на одержані різдвяні картки своїми пожертвами.

Український музей і бібліотека — це спільне наше добро і тільки спільними пожертвами зможемо ті інституції не тільки вдержати, але також їх для спільного добра розвивати.

Всім добродіям щире спасибі!

Д-р Василь Ленцик

У ЧЕТВЕРТУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
НЕСПОДІВАНОГО ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого ніколи невіджалуваного МУЖА

бл. п. професора
ОЛЕКСАНДРА ГАЙДУКЕВИЧА

будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ та ПАНАХИДИ
в суботу, 7-го травня 1988 р.
у церквах:

соборі св. Софії в Римі, Італія;
Успення Преч. Діви Марії в Люрді, Франція;
в оо. Василіян у Прудентополісі, Бразилія;
соборі св. Івана Хрестителя в Оттаві, Канада;
оо. Студитів у Вудстоку, Канада
та у Ломжі, Польща

Про згадку у молитвах у цей день за спокій душі Покійного прошу Родину, Приятелів і Знайомих.
В незмінним горю осталась
дружина МАРІЯ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність 4-го лютого 1988 р. в Ґлен Спей, Н. Й., прийнявши Найсвятіші Тайни наш Дорогий і Незабутній Муж та Вуйко

бл. п. ВАСИЛЬ ЄРЕҐА

Цією дорогою висловлюємо нашу щиру подяку Всеч. о. Юліянові Осадці пароxові церкви св. Володимира за відслуження похоронних обрядів та відправу панахиди, в похоронному заведенні і за прощальні слова; слідуючим: І. Ґебі від УККА, В. Балабанові від ООЧСУ, Я. Ґавурові від Мітенвальдців, П. Мельникові, Б. Чаплі та інж. А. Осадці. А на цвинтарі від церковної громади прощав інж. П. Саляк.

Щира подяка, Шановним Приятелям Покійного за несення домовини і відпровадження тлінних останків Покійного на вічний спочинок. Дякуємо всім учасникам похорону. Всім людям доброї волі за співчуття, молитви, квіти, датки на добродійні цілі, та на Служби Божі. Нехай Господь винагородить Вас усіх, а зокрема наших приятелів: Інж. В. Федуна з дружиною Любцею, К. Кіндзельська, Ю. С. Пітя, дякуємо за їхнє зрозуміння та поміч в нашому горю, а від Тернопільців В. Г. Балабанові, щире спасибі Дорогі Приятелі.

В пам'ять Покійного зложили на:

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ: І. Хомин з родиною, Церква св. Юра в Ню Йорку, Н. Єреґа, д-р Ю. д-р Л. Стефанівські, Б. М. Робак, д-р Р. Робак з дружиною, З. Бурак з родиною, Т. Стефанік, К. Л. Ковальські, інж. Т. М. Дурбак, Ю. Масна, І. Ґеба від УККА.

НАДІСЛАНІ КВІТИ: род. Солонинка, род. Сабат, род. Батлер, род. Ґульків, род. С. Н. Smith, І. І. Ґеби, д-р В. О. Дробоцькі, Члени 54-го Відд. ООЧСУ, К. Л. Ковальські, Т. Стефанік.

НА ГАРВАРД: Н. Єреґа, мґр Т. Р. Рущицкі, І. Н. Хоми, Д. Будна, д-р Р. Кравчук з дружиною, Д. Сірко, В. Ю. Попович, Інж. Й. Е. Харченко, П. Н. Мельник, А. Н. Одуляк, В. Мазяр, Б. О. Чапля, Інж. П. О. Саляк, Р. Н. Прийма, В. Н. Крамарчук, І. І. Ґеба, проф. Б. І. Боярські, інж. М. і інж. Іпяшенки, д-р Б. Л. Кекіш, Б. М. Робак, д-р Робак з дружиною, Ю. С. Пітьо, Інж. В. Л. Федун, д-р Е. Грабарчук, М. Оленська.

РІЗНЕ: д-р В. О. Витвицькі, Американці за Людські Права в Україні, Інж. А. Осадца з родиною, Марко Рубан, Н. Єреґа, Григоренко Memorial. Н. Єреґа, Марко Рубан.

ООЧСУ 54 від. в ҐЛЕН -СПЕЙ
ЗІБРАНО НА ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Н. Єреґа, В. Г. Балабан, Лихолай, Опарик, Полюга, С. Р. Ґавур, В. Босак, А. Плескун, І. Петрівський, Е. К. Кіндзельські, В. Матяш, Л. Гайдар, М. Каразіто, С. Кашуба, А. Швайка, Б. О. Чапля, В. Л. Федун, А. Н. Одуляк, П. Н. Мельник, Ю. С. Пітьо, С. Лукомська, П. О. Саляк, д-р Е. Грабарчук, Б. Бродин, д-р Б. Л. Кекіш, М. Ясейко, І. Е. Ґеба, М. Олиняк.

ЗБІРКА НА ПОТРЕБИ ЦЕРКВИ: Н. Єреґа, д-р Е. Грабарчук, Інж. П. О. Саляк, С. Осадца, А. Грицковян, А. Костів, С. Лукомська, Л. Гайдар, Е. К. Кіндзельські, Я. Р. Ґавур, В. Матящ, Г. К. Полюга, І. Петрівський, М. Каразіто, В. Мазяр, Н. Швайка, С. Кашуба, Д. Наконечна, Б. О. Чапля, проф. Б. І. Боярські, В. Л. Федун, А. Опарик, д-р БЛ. Кекіш.

Спасибі за пожертви які вплинули в пам'ять Покійного.

Гарвард Університет	$795.00
Фонд Оборони України	345.00
На потреби Церкви	540.00
Різне	175.00
	$1,855.00

У безмежному горю залишені
дружина НАТАЛІЯ з Родиною

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc
203 Second Avenue
New-York, N.Y. 10003

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА
КАЛИНОВИЙ МІСТ
Мистецьке оформлення
Зеновія Онищкевича
220 стор. ціна $12.00, порто $1.00
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
Замовляйте
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Організація Оборони Лемківщини
3-ій (Пассейк) і 7-ий (Джерзі Сити) Відділи
— влаштовують —
ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ
в суботу, 7-го травня 1988 р., год. 9-та веч.
в залі Української Централі в Пассейку, Н. Дж.
240 Hope Avenue, Passaic, N.J.
До танців приграватиме знаменита оркестра
„ДУНАЙ" з Торонто, Канада
Перший раз у Метрополії Ню Йорку й околиці!
Столики резервувати: (201) 772-3344
ЗАПРОШУЄМО ВСІХ!

Стан...

(Закінчення зі стор. 1)

якість і малий асортимент хлібобулочних виробів".

З 15-ох совєтських республік найгірші показники у Вірменії. Підприємства цієї республіки виконали лише 98.5 відсотка всіх прийнятих замовлень в той час, як, наприклад, Білорусія і Литва справилися з пляном на 99.9 відсотка. Державний статистичний комітет критикує Вірменію і за інші гріхи: у республіці, мовляв, повільно збільшується платня робітників, погано ведеться будівництво шкільних приміщень, шпиталів і культурних установ.

В лютому цього року, нагадує Ассошіейтед Пресс, багато підприємств Вірменії, школи і установи деякий час були замкнені у зв'язку з безпрецедентними заворушеннями на національному ґрунті.

У щорічному звідомленні, підготовленому американськими розвідчими службами, говориться, що торік темпи розвитку совєтської економіки різко сповільнилися. У звідомленні сказано, що приріст продукції совєтської економіки практично дорівнює зеро. Таким чином, Совєтський Союз знову застряг у болоті економічного застою, де був і три роки тому, коли Горбачов очолив партійне керівництво.

16 ВІДСОТКІВ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ В УССР

У вийнятках із „Стверджень і Постанов Делегацької Конференції УГВР" було помилково надруковано у „Свободі" з 20-го квітня ц.р., підвалі ч. 2, що в „обласних центрах УССР за критерієм мови навчання є тільки 62 відсотки українських шкіл", а має бути є тільки 16 відсотків українських, а 84 відсотки російських шкіл". — Ред.

В Пітсбурзі...

(Закінчення зі стор. 1)

Наприкінці інж. Тимяк звернувся до всіх присутніх з закликом підписати резолюцію, що її прочитав адвокат Роман Комічак, сутність якої така: протест проти переслідування усіх християнських Церков в СССР — католицької, православної, баптистської і протестантської, вимога їх леґалізації і заклик до президента Роналда Регена, його службовців і членів Конгресу цю вимогу поставити на порядок дня під час зустрічі Регена з М. Горбачовим у Москві. Під час довгої перерви присутні підписували цю резолюцію.

Після перерви хор проспівав: „Огні горять" (солісти: І. Павлічка — тенор, І. Кушнір — баритон), „Було колись", „Хор вояків, „Садок вишневий" (соліст З. Чорнобіль), „Карпати" (соліст І. Павлічка), „Закувала та сива зозуля" (соліст О. Татунчак) і „Грай, бандуро". Піяністка Ірина Пелех-Зварич виконала композицію К. Анатольського „Гуцульська токата" і М. Лисенка „Думка шумка". В нагороду за рясні оплески хор на добавку проспівав А. Вахнянина „Хор норманів".

Інж. Михайло Корчинський, другий заступник голови комітету, подякував хорові і його диригентові за звеличення початку пітсбурзького відзначування Тисячоліття чудовим співом та підкреслив їх цінний вклад у музичну культуру українського народу, яка поєднує сучасне з тисячолітнім минулим.

Гимном „Ще не вмерла" закінчено цю першу імпрезу в пляні відзначення Тисячоліття в Пітсбурзі.

Метрополітальний Комітет Ню Йорку для відзначення Тисячоліття Християнства в Україні

ПРОГРАМА

ЗБІРНОГО ВІДЗНАЧЕННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА УКРАЇНЦЯМИ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ й ОКОЛИЦІ

30-го квітня і 1-го травня 1988 р. — ВИСТАВА П'ЄСИ „ЯРОСЛАВ МУДРИЙ" у виконанні Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької в залі Пейс університету в Ню Йорку

28-го травня 1988 р. — СОБОРНА АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА в катедрі св. Патрика в Ню Йорку

4-го червня 1988 р. — МОЛЕБЕН З УЧАСТЮ АРХИЄРЕЇВ І ДУХОВЕНСТВА в грецькій православній катедрі св. Трійці в Ню Йорку

24-го вересня 1988 р. —

а) МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ПОХІД П'ятою авеню в Ню Йорку.

б) МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ЗДВИГ в Медісон Сквер Ґарден в Ню Йорку.

аа) СПІЛЬНИЙ МОЛЕБЕН З УЧАСТЮ АРХІЄРЕЇВ І ДУХОВЕНСТВА УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ;

бб) ОФІЦІЙНА ЧАСТИНА ЗДВИГУ — виступи визначних осіб американського й українського світів;

вв) МИСТЕЦЬКИЙ МОНТАЖ — у виконанні танцювальних груп під кермою хореографа Роми Прийми-Богачевської та Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької

30-го жовтня — СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ — в залі Валдорф-Асторія в Ню Йорку.

20-го листопада — КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ МУЗИКИ — у виконанні українського дівочого хору „Веснівка" з Торонто, українського чоловічого хору „Прометей" з Філядельфії та українського мішаного хору „Думка" в Ню Йорку при співучасті баса Метрополітальної опери в Ню Йорку Павла Плішки і Меланії Купчинської, скрипка — в Карнеґі Голл в Ню Йорку.

Впродовж ювілейного року — ВИСТАВКА „ДЕРЕВ'ЯНІ ХРАМИ УКРАЇНИ" — в Українському Музеї в Ню Йорку.

Докладніші інформації будуть подані своєчасно.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

НАУКОВЕ Т-ВО ім. Т. ШЕВЧЕНКА,
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО",
СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ,
ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ,
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ,
ЗАГІН УПС „ЧЕРВОНА КАЛИНА"

мають шану запросити Вас на

НА ЮВІЛЕЙНУ ЗУСТРІЧ
З
ЕКОМ — ЕДВАРДОМ КОЗАКОМ

яка відбудеться у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку, 140 Друга авеню
у СУБОТУ, 14-го ТРАВНЯ 1988 р., о год. 3-ій по пол.

У мистецькій програмі візьме участь ЕКО-ГРИЦЬ ЗАЗУЛЯ
Зголошення на цю зустріч-обід, разом із оплатою 20.00 від оособи надсилати не пізніше як до 10-го травня 1988 р. на аресу:

UKRAINIAN NATIONAL HOME,
140 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Перед цією зустріччю-обідом, о год. 1-ій відбудеться відкриття виставки творів ЕДВАРДА, ЮРІЯ І ЯРЕМИ КОЗАКІВ, яку влаштовує Об'єднання Мистців Українців в Америці у своїй галерії, 136, Друга авеню, Ню Йорк.

Не маючи повного адресаря, не можна було виспати запрошень до усіх друзів і прихильників Едварда Козака

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. **Поширювання правди про Україну**
2. **Поборювання очорнювання та знеславлювання українців**
3. **Оборони громадянських прав українців**

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз з виповненим вирізком цього заклику.

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу.

Сума пожертви $

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість стейт поштовий код

Український Народний Союз

пошукує повністю або частково затруднених, досвідчених

АҐЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ і ЗАГАЛЬНИХ АҐЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ

зі знанням української і англійської мов на околиці:

Торонто, Монтреалу, Едмонтону, Вінніпеґу та інших теренів

- Допоміжні інформації
- Платня у формі зачету
- Комісове
- Всі бенефіти

Звертатися до:

Mr. JOHN HEWRYK
Supreme Director for Canada
327 Mc Adam Ave.
Winnipeg, 4, Man.
Canada R2W 0B3
Tel.: (204) 582-8895
або до

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Олбанської Округи, Н. Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

— відбудуться —

в суботу, 7-го травня 1988 р., о год. 3-ій по пол.
в залі Українського Клюбу
при 402 25-та вул., WATERVLIET, N.Y.

У Загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати та по два делеґати наступних Відділів:

13, 57, 88, 150, 191, 266, 476 і 477

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Вибір президії
3. Відчитання і прийняття протоколу попередніх Зборів
4. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і їх прийняття
6. Вибір нової Управи
7. Слово УЛЯНИ ДЯЧУК, головного касира УНСоюзу
8. Плян праці на біжучий рік
9. Внески і запити
10. Закриття Загальних Зборів

У Зборах візьме участь

УЛЯНА ДЯЧУК, головний касир УНС
ВОЛОДИМИР КВАС, головний радний УНС

По нарадах буде ПЕРЕКУСКА-ГОСТИНА

За ОКРУЖНУ УПРАВУ

ПАВЛО ШЕВЧУК — *голова*
Ред. ІВАН ДУРБАК — *секретар укр. мови*
ПЕТРО УРБАН — *секр. анг. мови*
ВОЛОДИМИР ВАРШОНА — *касир*

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січі" — віцечемпіон „Ґарден емпаєр"

У неділю, 24-го квітня ц.р., в Ню Йорку відбувся відбиванковий турнір жіночих дружин за чемпіонат відбиванкової округи „Ґарден емпаєр" (тобто стейтів Ню Джерзі і Ню Йорку), в якому взяло участь за запрошенням 10 кращих дружин цих стейтів. Згідно із здобутими вислідами, жіноча дружина „Ч. Січі" перемогла усіх своїх суперниць, вийшла першуном підгрупи „А" і, зазнавши єдиної поразки у фіналі, осягнула почесне звання віцечемпіона „Ґарден емпаєр".

Згідно з правилом відбиванкової асоціяції ЗСА на початку ігри проходили у двох рівнорядних підгрупах, після яких традиційно чотири кращі дружини змагалися в півфіналах і остаточно у фіналі. „Ч. Січ" у своїй підгрупі здобула такі висліди: Лівінґстон ВК-15:11, 16:14, Лонґ Айленд ВК-15:13, 12:15, Овшен Ситі ВК-15:12, 15:2, Томс Ріл. ВК-15:5, 15:5.

Кінцевий показник табелі ігор підгрупи „А"

УСВТ „Ч. Січ" Нюарк	7:1
Лонґ Айленд ВК	6:2
Лівінґстон ВК	4:4
Овшен Ситі ВК	3:5
Томс Ріл. ВК	1:7

У півфіналі „Ч. Січ" перемогла переможця підгрупи „Б" Рокс ВК-9:15, 15:13, 15:10. У фіналі наша дружина зазнала єдиної поразки турніру з клюбом „Джерзі Кейп" — 12:15, 14:16 і таким чином здобула трофей віцечемпіона.

Склад „Ч. Січі": С. Моравська-Ґейлі, Д. Кам, С. Лопатовська, С. Дівис, Н. Моравська, М. Орел-Вітман, Ш. Файн, О. Бук. Провідник і тренер Павло Ґейлі.

УСВТ „Ч. Січ" II — „Ривер Ренджерс" СК 1:0

У своїх чергових першенських змаганнях II-ої дивізії Ґарден Стейт ліги, що відбулися в неділю, 24-го квітня ц.р., футболісти II-ої дружини „Ч. Січі", підсилені кількома з першої (що мала вільне), виграли з сильним клюбом „Ривер Ренджерс" вислідом 1:0. Єдиного ґоля для нашої дружини здобув Алміда з подачі В. Науменка.

Склад „Ч. Січі": Т. Науменко, Гадулик, Торій, В. Науменко, Алміда, Я. Твардовський, Хамуляк, Пуґлісі, Фітцджералд, д-р В. Бакун, М. Дворський, А. Бакун. Провідник Віктор Науменко.

„Спортс Ілюстрейтед" про Є. Чижовича

Почитний в ЗСА і інших країнах світу популярний тижневий журнал „Спортс Ілюстрейтед", у виданні з 25-го квітня ц.р. у розділі „Фейсес ін де кравд" помістив знімку Євгена Чижовича з таким текстом: „53-річний Чижович — тренер відбиванки в середній школі Колюмбія, провадить дружину „Куґарс", яка в останніх 12-ти роках під його проводом осягнула рекорд 227 перемог. Колюмбія залишилася непереможною і в біжучому сезоні 6:0 перемог". Є. Чижович є довголітнім членом УСВТ „Ч. Січ".

Гокей
Київ „Сокіл" — Челябінск „Трактор" 6:3
Київ „Сокіл" — ЦСКА Москва 7:4

Продовжуються розгривки кінцевої фази сезону за чемпіонат вищої ліги СССР. 7-го і 10-го квітня ц.р. київський „Сокіл" відбув дві чергові зустрічі, в яких здобув усі чотири точки. На особливе відзначення заслуговує перемога з військовим клюбом ЦСКА в складі якого виступає 11 гокеїстів збірної СССР, чемпіонів зимової Олімпіяди в Калґарі. В складі „Сокола" тепер відзначуються власні вихованці Земченко, Ботвинко, Христич, Шахрай, Найда і Кирик. Після цих перемог „Сокіл" займає в показнику табелі ігор шосте місце і має можливості закінчити в першій чвірці.

Українки у фіналі за чашу Европи

Славна київська дружина „Спартак", елімінувавши мадярок з клюбу „Спартакус" Будапешт, ввійшла до фіналу ручного м'яча (гендболу) за чашу европейських чемпіонів. Як і в минулому році, українки-чемпіонки Европи 1987 року зустрінуть австрійок з клюбу „Гіпобанк", Відень. У півфінальній зустрічі, що закінчилась перемогою киянок 36:25, відзначилися: Євгенія Товстоган, Марина Базан, Зінаїда Турчин і Тетяна Горб.

Шведська несподіванка

У змаганнях футбольного турніру, що відбувся у Західньому Берліні, збірна Швеції, несподівано перемогла футбольну збірну СССР вислідом 2:0 і таким чином зайняла перше місце. Збірна СССР в складі якої виступають в більшости футболісти київського „Динамо", здобула друге місце. В европейській спортовій пресі появилися вістки про серцеву недуґу тренера збірної і київського клюбу Валерія Лобановського. Виглядає, що Лобановський вже не може витримати тиску шовіністичної футбольної федерації СССР з однієї сторони, і київських прихильників свого клюбу з другої, які почали відкрито обвинувачувати його про те, що він більше дбає про збірну, як про долю власного клюбу. В російськомовній газеті „Маладьож Естонії" з 5-го квітня ц.р. появилася вістка, подана представником федерації СССР В. Колосковим, що Лобановський залишив шпиталь без дозволу лікарів бути на одних із змагань в Західньому Берліні.

Після повернення з цього турніру київські футболісти виграли свої чергові змагання за першенство вищої ліги СССР з клюбом „Кайрат" — 1:0 і таким чином висунулися на друге місце в показнику табелі одеський „Чорноморець" переміг донецький „Шахтар" 1:0, харківський „Металіст" ремісував з московським „Торпедо" 1:1 і дніпропетровське „Дніпро" закінчило свою зустріч з іншим московським клюбом 0:0.

(от)

„Автомобільні..."

(Закінчення зі стор. 2)

вже знає про фальшивість, про „подвійний" стиль життя, про різний зміст життя. Одне для партії, друге для себе. І це „для себе" треба пильно ховати. Молодь сама не може вибрати шляху до життя. Партія передбачає „все", крім нудьги та безнадійности. Совєтська молодь на порозі життя втомлена.

Кореспондент „ЛГ" також не знає відповіді, або боїться сказати. Ніхто практично не знає, як витягнути молодь з партійної калабані. Відповідь знаходимо в листі московських студентів до Ґорбачова з приводу заворушень в московському університеті — „Далі так жити, як ми живемо — неможливо". Потрібні великі зміни на які неготові народи СССР, неготові і члени ЦК КПСС.

Десятки років совєтська література давала переваґу соціяльному замовленню доби. Вона диктувала світогляд своїх героїв. Чисто особиста мораль, шукання моральних якостей поза партією, була в закамарках. Життєписи літературних героїв були історією цілих поколінь. Це залишилось і в совєтській партійній літературі, але було доведено до абсурду.

Доля і траґедія окремої „автомобілевої" дівчини — це одночасно доля та історія цілого покоління совєтської молоді. Совєтську школу починають критикувати за „фемінізацію". Це поняття ще чекає вияснення, хіба що в совєтських школах переважають вчительки. маємо описи страшних групових ґвалтувань, страшні описи алькоголізму серед шкільної молоді, наркоманії.

Таким чином історія совєтської школи може стати страшним актом обвинувачення цілої антилюдської системи.

Клівленд і околиця!

В неділю, 15-го травня 1988 р., о год. 1-ій по пол.
в залі ім. Митрополита Андрея Шептицького
при 5720 Стейт Ровд, ПАРМА, Огайо

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу
КЛІВЛЕНДСЬКОЇ ОКРУГИ

У Загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати та по два делеґати наступних Відділів:

18, 50, 102, 108, 112, 115, 166, 180, 222, 233, 240, 251, 291, 295, 328, 334, 336, 346, 358, 364.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Вибір президії
3. Відчитання і прийняття протоколу попередніх Зборів
4. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і їх прийняття
6. Вибір нової Управи;
7. Слово **УЛЯНИ ДЯЧУК,** головного касира УНСоюзу
8. Плян праці на біжучий рік
9. Внески і запити
10. Закриття Загальних Зборів.

У зборах візьмуть участь:

Уляна Дячук, головний касир УНС
Тарас Шмаґала, головний радний УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ
мґр Василь Ліщинецький, голова

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!